

FRANCISCI SERLUPI
AB INTIMO PONTIFICIO CUBICULO
IN FUNERE
JOSEPHI I.
LUSITANIÆ REGIS FIDELISSIMI
ORATIO

HABITA IN SACELLO PONTIFICIO VATICANO IDIB. MAII
CORAM SANCTISSIMO D. NOSTRO

PIO SEXTO
PONT. OPT. MAX.

Brenda inv.

Bombelli sc.

ROMÆ MDCCLXXVII.
EXCUDERAT GENEROSUS SALOMONIUS
SUPERIORUM FACULTATE.

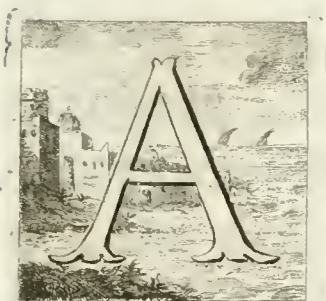

MARIÆ FRANCISCÆ

LUSITANORUM REGINÆ FIDELISSIMÆ

FRANCISCUS SERLUPIUS

D. N. M. Q. E.

AMPLIOR quidem certe,
honorificentiorque res
nulla aut sperari a me, aut expeti
umquam poterat, quam ut id mihi

a 2

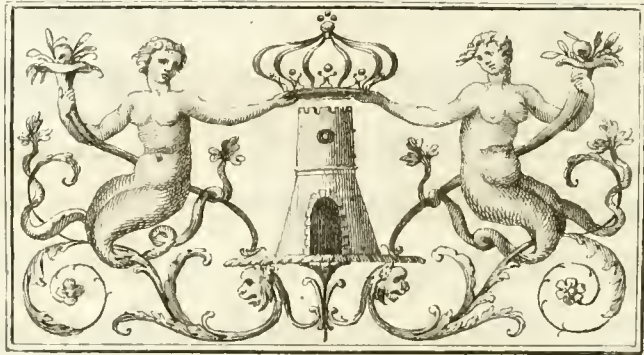
mu-

munus demandaretur, ut de laudibus JOSEPHI PRIMI Fidelissimi Lusitanorum Regis Parentis Tui, omnium jam mœrore nobis erepti, cum ei justa publice solverentur, coram PIO SEXTO PONT. MAX. præfente Sacro Purpuratorum Patrum Senatu, dicerem. Utinam tantum afferre facultatis, & copiæ potuissem, ut gravitati, magnitudinique rerum, de quibus mihi differendum fuit, mea haud prorsus impar esset oratio. Verumtamen, quotum quemque tam insigni doctrina, tamque absoluta eloquentia valere putem, ut verendum ipsi non sit, ne dum maximorum Regum amplificare velit, minuat potius gloriam? Quidquid autem hoc est lucubrationis meæ, nihil erat causæ, cur non uni Augusto Nomini Tuo, MARIA FRANCISCA REGINA FIDELISSIMA, inscribendum, consecrandumque esse ar-

arbitrarer. Quid enim laudationis tributum Patri Tuo sit, quod non privatim ad Te pertineat, quam non tam avitorum, florentissimorumque Regnorum hæredem, quam expressam, vivamque reliquerit præcellentis virtutis suæ imaginem; quæque ultro polliceare, ipsum apud posteros non plus rebus ab eo magnifice gestis, quam Te Filia clarum ac celebrem futurum? Neque vero quisquam promitti id abs Te nobis, deferrique negaverit, si ea Te tam præclara initia, ac fundamenta regnandi, summa omnium admiratione, atque lætitia poni cernat, quibus & leniatur præcipuus ex tanti Regis interitu acceptus dolor; & orta de Te egregia populorum opinio non confirmetur solum, sed etiam duplicetur? Nam cui Pietas in Deum, humanitas, comitas, uno verbo virtus, quam sane singularem præ Te jam inde a prima
ma

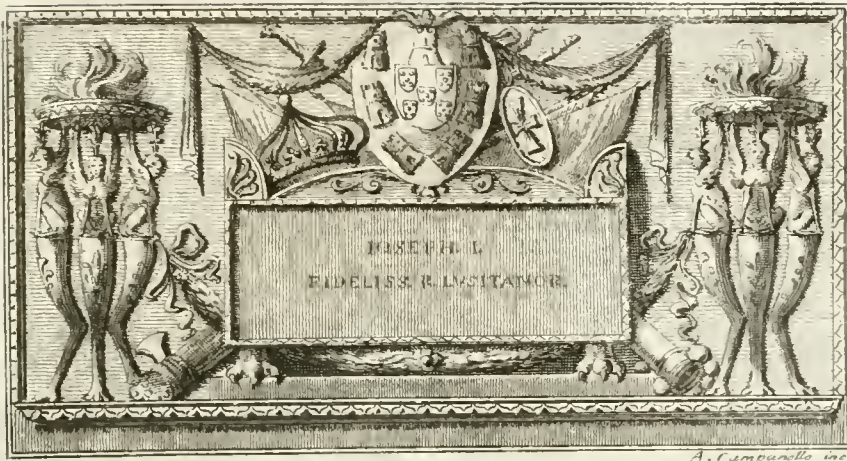
✻ VI ✻

ma ætate tua tulisti , perspecta sit , is plane prospiciet , in tanto imperio Te omnium esse existimationem , expectationemque superaturam . Cujus quidem humanitatis , comitatisque magnitudo in spem me certissimam adducit , fore , ut non modo non despicias muneris , quod Tibi offero , tenuitatem ; sed me etiam (quod & summæ felicitatis loco ducam , & supplex peto , ac postulo) firmissima , validissima , maxima Majestatis tuæ tutela , præsidio , patrocinioque non dedignere .

ORA-

ORATIO

I Orthodoxorum, eorundemque illustrium virtute Regum, qui Rempublicam conservarint, auxerint, amplificarint, interitus non tam solatio nobis, quod in vitam, uti speramus, introierint longe meliorem; quam, quod hinc decesserint, dolori esse deberet; mors quidem certe JOSEPHI PRIMI FIDELISSIMI REGIS LUSITANORUM ingentem cuique nostrum, Tibi autem in primis, PIE PONTIFEX MAXIME, ingentem, inquam, mœrorem, luctumque tristissimum attulisset. Cum enim Tu Pater, Tu Caput, Tu, quem admodum auctoritate, sic amore in omnes, studio, pietate Princeps sis totius Christiani nominis constitutus; cumque propterea *omnium portas onera, qui gravantur* ⁽¹⁾; si

(1) Siric. Pap. Epist. I. ad Himer. Tom. I. Epistolar. Roman. Pont. edit. Episc. Tarracon. num. 1. pag. 624. Paris. 1721.

❖ VIII ❖

si tot Regnorum tam late patentium populos, qui in
 ejus erant ditioe, ac potestate, tradere sese tristiciæ,
 atque, ob ereptum sibi non tam Dominum, quam Pa-
 rentem, damnum testari suum, doloreque opprimi in-
 telligeres; si christianos ceteros ubique terrarum casum
 Fidelissimi Ecclesiæ Filii, vicemque tot gentium dolere,
 ac lamentari audires; quid ageres, nisi ut tute vulnere
 tantæ orbitatis accepto, dum angore etiam tam vehe-
 menti tot tui corporis membra conflictari, ac pene con-
 fici videres, unus omnium maxime angerere? Verum
 quæ reliquos omnes consolatur, eadem Te non modo
 tanta ista sollicitudine, tantoque dolore levat, sed re-
 creat etiam, confirmatque Sancta Religio. Nam cum
 ipsa caveat, ut ne *contristemur de dormientibus* ⁽¹⁾, sicuti
 contristantur ii, qui spe carent sempiterni boni; justam
 affert causam *gaudendi spe* ⁽²⁾ potius, quod bene cum illo
 actum sit, quam quod desiderium ille sui reliquerit,
 condolendi. Præclare autem cum eo esse actum, qui
 demum negaverit is, cui memoria divina oracula repe-
 tenti succurrat, pacis, salutis, felicitatis publicæ adser-
 toribus, posteaquam e corpore, tanquam e custodia,
 vinculisque liberati sint, certum esse constitutum locum,
 in quo securi ævo sempiterno fruuntur? Nisi enim ita
 esset, non fuisset instinctu Dei Viris Principibus laudi
 datum Sapientiæ nomine, quod *gentem curassent suam* ⁽³⁾,
 quodque Civitatibus tranquillitatem ⁽⁴⁾ salutis comitem,
 felicitatisque sociam intulissent. Quamobrem vivit, uti
 quidem nobis sperare licet, vivit, inquam, multo po-
 tio-

(1) S. Paul. Epist. ad Theſſal. 1.
 cap. 4. v. 12.

(3) Eccli. cap. 50. vers. 4. & seq.

(2) Id. Ep. ad Rom. cap. 12. v. 12.

(4) Ibid. c. 47. v. 17. & 111. Reg.

cap. 4. v. 25.

❖ IX ❖

tiorem vitam JOSEPHUS LUSITANORUM REX, qui integritate, qui moderatione animi, qui amore, qui pietate, providentia, justitia, cura, opibus, qui bonis artibus restitutus, propagatoque commercio, pacis, salutis, felicitatis publicæ custos, vindex, conservator, firmator fuit. Hæc ejus præcellens virtus; hæc monumenta gloriæ, hæc veræ laudis insignia fuere; de quibus, cum in hoc pleno majestatis Confessu verba sim facturus, etsi vereor, PIE PONTIFEX MAXIME, ne cum argumentum orationis Persona, amplitudineque Regia plane dignum sit, haud digna Rege, Tuaque expectatione mea hæc omnis existat oratio; fretus tamen clementia, & benignitate singulari Tua, confido esse Te, quidquid minus recte, minusque ad rem, ad tempus, ad locum apte, accommodateque dixerō, non voluntati, cui per sese promptæ subsidio diligentiam comparavi, sed brevitati temporis adscripturum.

Jam illud certum inprimis, exploratumque est, eum, qui ad gubernacula Reipublicæ sedeat, secundum Deum, toto animo, studioque omni in eam rationem incumbere oportere, ut eos, qui ipsius imperio, & potestati commissi, creditique sunt, ita diligat, curet, ac tueatur, ut quam beatissimos esse velit. Non enim ille præfectus aliis est, neve imperio potitur sui unius, sed communis salutis, publicique commodi causa. Beatos autem ipsos fore, quo tandem modo confidat, quibus non paret ea, quorum præsidio tuti sint, ac salutari pace fruantur? Itaque id ille contendat, idque enitatur, atque elaboret necesse est, si eos, quibus præsit, salvos esse, felicesque desideret, ut ne quid alicunde consequatur contentions, neve genus ullum injuriæ nascatur,

neve quidquam existat eorum, quæ commovere cives, civitatumque pacem perturbare posse videantur. Atque huc illud pertinet *de quieta, tranquillaque vita* ⁽¹⁾, quod Apollolus curæ esse Principi debere, quod acceptum esse Deo, quodque civibus, Christianis præsertim, expedire, ac proinde maxime expetendum, docet. Tuebitur autem Princeps, servabitque pacem, si non modo talem se præbeat, quales eos, quibus imperat, esse cuperet; sed re etiam demonstrat, eorum salutem, liberos, famam, fortunas, utilitates sibi esse carissimas. Demonstrabit vero, quemadmodum ex religione orta conspicua integritate, moderationeque animi singulari sua; sic propensione, atque amore in omnes, quo sibi cunctos ita devinciat, ut nemo sit, quin ipsum amicum sibi, ac benevolentem esse arbitretur. Adjunget porro amori, propensioneque in omnes vigilantiam, curam, prospicientiam; neque ulli aut sumptui, aut studio parcat, quin egentibus opi, solatio miseris, cultoribus optimarum artium, propagatoribus commercii, bonis denique omnibus non modo præsidio sit; sed ad colendam etiam virtutem, atque ad amplificandam, ornandamque Patriam incitamento.

Hæc fundamenta dignitatis, atque imperii JOSEPHI FIDELISSIMI LUSITANORUM REGIS fuerunt, ejus primum singularis integritas, animique præcipua moderatio, quæ cum plurimi putari in privatis nostris, quotidianisque rationibus soleant, quid est, quod in tanto imperio non mirabile quidpiam, ac prope divinum præferre videntur? Longum est de exemplis omnibus ordine dicere, quæ

(1) Epist. ad Timotheum I. vers. 2. & seq.

❖ XI ❖

quæ cum eo in genere clara , atque egregia , eademque magno numero dederit ; tum constante fama celebrata sunt , omniumque sermone celebrari pergunt .

Ex hisce initiis ducta virtus , circumspicite animis , quo progressa sit , quam late manaverit , utque in tot Regnorum , quæ in JOSEPHI ditionem venerant , quietem publicam , salutem , commoda redundarit . Etsi Ille dignitati , ut omnis poscebat ratio , gravitatem conjunxerat ; sic tamen una simul amore , cura , providentia , Cives quosque sibi conciliare cupiebat , ut spe , quam de Ipso jam puero habuerant , eodemque auxerant adolescente , longe superata ; cum sibi vehementer persuaderent ab eo se magnopere diligi , nihilque ei tam esse cordi , quam ut consuleret universis , mederetur incommodis hominum , utilitati serviret , provideret saluti ; Parentem ipsum suum , & dicerent , & haberent , ultroque se , domos , fortunas suas in ejus fidem , tutelam , potestatem permetterent .

Atque in tanta quidem potestate , quemadmodum se adhibuerit , consideratote . Facilis ad eum aditus erat , patebant aures ejus querelis omnium , nullius inopia , ac solitudo non modo accessu illo publico , ac Throno ; sed ne cubiculo quidem excludebatur . Quid ego hac de re edita gravissima , atque firmissima testimonia Senatus , Ordinum reliquorum , Societatum , Gentium denique omnium Europæ , Africæ , Asiæ , Americæ memorem , ad quas ille Orbis terrarum Partes sui Imperii porrexe- rat majestatem ? Extant ejus virtutis , extant ære perenniora publica monumenta , perstabuntque ad memoriam hominum sempiternam .

❖ XII ❖

Humanitatis autem , providentiæ , curæ , ecquod dari illustrius monumentum potest Valetudinario Olisiponensi amplissimo , atque maximo , quod effusis largitionibus locupletavit , quo miseris , qui ægra essent valetudine , perfugium , atque præsidium salutis esset ? Ecquod tot aliis , quæ pluribus locis extrui , bonisque erigi non solum mira humanitate , sed incredibili etiam largitate fecit ? Quid de Servis dicam ? An non horum tot millibus Brasiliensium primum , tum Æthiopum summa humanitate subito data libertas contestatum , idemque perpetuum benignitatis plane Regiæ JOSEPHI , admirabilisque liberalitatis documentum erit omni prædicatione , litteris , monumentisque decorandum ? Horum pars magna capta fuerat fraude , ac vendita scelere privatorum . Commoverat rei tanta indignitas Benedictum XIV. memoria immortalis dignum Pontificem . Is misertus hominum , veritusque , ne iidem calamitatis acceptæ , infelicitatisque suæ causa a Christianis sacris deterrentur , egit cum Johanne Fidelissimo Rege JOSEPHI Patre , ut quoniam adeo conspicua justitia , æquitate , misericordiaque in omnes erat , studioque tam ardenti flagrabat Religionis , ne convelli deinceps Indorum quemquam ex suis sedibus , abducique captivum pateretur . Quid Vos multis morei ? Cavet Rex , edixit , atque interdixit , ut ne quis inde suorum tale quidpiam tentare auderet . Interea qui abducti fuerant , misera premebantur servitute . Johanne vita functo , JOSEPHUS capessit Regnum . Ægerrime is , acerbissimeque ferebat multitudinem hominum tam immanem ob conditionem ærumnosam , adversamque fortunam suam invitam servire Reipublicæ . Itaque impatiens morarum , quas forte
in-

❖ XIII ❖

injici videbat justitiæ, commiserationi, atque liberalitati suæ, non tantum liberos esse omnes; sed donari etiam Civitate jussit. Fidem hic ego appello Lusitanorum. Eloquantur, quam salutaris ille, quam felix, quam faustus fuerit tot Regnis dies. Omnium, mihi credite, hæc una erit oratio: Prospicientia, beneficio, munere providentissimi, optimi, munificentissimique Regis, momento fors dura, atque aspera afflictorum, jacentiumque sublata; confirmata publica quies; auctus incredibilem in modum numerus Civium; dati, qui pietate, studio, amore industriam Reipublicæ suam, diligentiam, operam, laboremque præstarent. Respicite, quoad longissime potest mens vestra; respicite, inquam, spatia præteriti temporis, memoriamque recordemini ultimam Regum superiorum, atque inde usque repetentes investigatote, ullius ne umquam eorum aut præclarius eodem in genere extiterit facinus; aut justitia, æquitate, beneficentia plenius; aut quod conferre plus ad communem tranquillitatem, salutem, felicitatemque possit. Receptas in gratiam barbaras gentes ab Theodosio Magno, eisque adsignata oppida, agrosque divisos accepimus: Multos ab aliis gravi, longoye servitio levatos, solutosque fuisse scimus: At vim tam magnam, multitudinemque servorum a quoquam emissam manu, inque Civitatem, tanto Reipublicæ comodo, & emolumento, perductam, aut nusquam, aut vix uspiam legimus.

Sed quando ventum ad ejus prospicientiam est, quæso, attendite, ut socias huic perpetuo magnitudinem animi, liberalitatem, diligentiamque addens, consilio, industria, cura, opera, largitate constituta, firmata,

✿ XIV ✿

conservata pace , salutem , felicitatemque communi consuluerit ; reque ostenderit , nihil se umquam optasse magis , quam ut qui suo imperio parebant , perquam beati existimarentur , & essent . Rem agrariam , sine qua consistere vix , adhiberi autem ne vix quidem Reipublicæ nervi possunt , maxima cura , sumptuque pene immenso suo , coli arte longe meliore fecit : Feracitatem Transaganis agris avaritia possessorum ademptam , lata agraria lege , restituit : Industrios , gnavos , operososque colonos , ne a dominis , quæstus majoris captatione , amoverentur , imperavit : Tagum flumen , qua parte navigari non poterat , sublatis scopulis , ac rupibus , arenaque ex alveo effossa , ad millia passuum quadraginta navigabilem reddidit , perfecitque , ut longis illac quadriremibus convehi trium Provinciarum merces possint . Quid opificinas prædicem , quas singulari arte , mira que elegantia fundendo æri ; fingendis murrhinis vasis ; pannis , telisque ex lana , serico , lino , bysso , gossipio texendis , constitutas , conductis , publici commodi gratia , ad laborem ingenti impensa plus viginti millibus Operarum ? Quid conjunctas , adjutas , confirmatas summis opibus , constabiliendi , proferendique latius commercii causa , mercatorum Societates ? Quid non civiles solum , sed militares etiam Colonias in Brasiliam deductas , præscripta earum regundarum utiliore , facilioreque ratione ? Quid artem typographicam formarum nitore , & æquali ductu linearum redditam præstabiliorem ? Quid luxum , quem honesti dissuasorem , populatoremque opum ; quem gurgitem , atque voraginem patrimoniorum ; quem tempestatem , quem labem , quem pestem , quem perniciem
Rei-

Reipublicæ Veteres merito appellarunt ; quid luxum , inquam , salutari lege sublatum , inductamque diligentio- rem Oeconomiam moderationis , temperantiæque plenam ? Quid innumerabilia prope alia generis ejusdem , quæ ne numerando quidem percensere licet ? Præclara hæc sunt , singularia , mira providentiæ , liberalitatis , munificentiæ argumenta , nihil ut supra ad pacem , ad otium , ad salutem , ad felicitatem Reipublicæ desiderari posse videatur .

Verum plura fuisse ab eo profecta video , ut illustriora , sic etiam mirabiliora . Horum laude si quem forte parem , quod nusquam legi ; at superiorem certe habuit omnino neminem . Olisipo Urbs erat Princeps Regni Lusitanorum amœnitate loci , amplitudine , nobilitate , Populi frequentia , magnitudine , ornatuque ædium cum florentissimis ceteris , summisque Europæ Urbibus comparanda . Hujus pars maxima horribili concussa Terræmotu repente concidit ; Reliqua non post multo , concepta flamma , misere conflagravit . Multi repente oppressi interierunt : Ceteri , quod spes evadendi omnis posita in celeritate esset , quacumque tandem fors dabat , erumperè , sibi que fuga salutem petere curabant . Ut trepidus quisque se in tutiorem locum receperat , incertus salutis Parentum , Conjugis , Liberorum ; certus ærumnarum , ingemiscere , vocem attollere , ejulare . Plena omnia perturbationis , horroris , ploratus , clamorum erant . Rex etsi damna , luctumque Civitatis dolens ; intrepidus tamen adest animo , quidque suarum sit partium cogitans , ad se Ministros accersi jubet . Accurrentibus adstat . Præcipit , dent operam , ne quid plus Civitas detrimenti

fe-

✿ XVI ✿

ferat . Diligenter effodi corpora ruïnis sepulcrorum jubet , & si quos eorum vivos educi contigerit , sacris pœnitentiæ primum a Sacerdotibus expiari ; mox eo asportari faciant , ubi commode curari possint . Monet etiam atque etiam , tuto ut sit Virginum devotarum integritas , & religio . Cavet , ne a quoquam temerari Sacra patiantur . Imperat inde militi , ut vigilet , provideatque , ne qua (ut in publico infortunio accidere plerumque solet) latrocinia fiant , ne qui impetus , ne qua seditio . Dat negocium vectoribus , ut unde unde possint cibaria , vestes , materiam comportent , ne quid Civi , quod ad vitam sustentandam conferat , deesse videatur . Agenda erant uno tempore omnia : Procuranda Sacra : Collegiis Virginum consulendum : Extrahenda ex acervis rudrum corpora : Construendæ e tabulis casæ , ne qui sub dio manere cogentur : Convehenda denique , paranda , perficienda quæcumque conducere existimabantur posse , ut incolumitati Populi prospiceretur , opisque solatio tolerabilior miseris esset accepta calamitas . Nihil neglectum est ; nihil defuit . Perfecta res omnis fuit humanissimi , providentissimique Regis amore , vigilantia , cura , imperio , adeo ut nemo quidquam agendum sibi putaret esse , quin ejus nutum intueretur , cui summopere uni salutem Civitatis , quietem , commoda antiquissima , atque carissima esse comperisset . Adsint modo , qui Valentinianos , qui Theodosios , qui Marcianos Cæsares merito admirantur . Proferant ex privatis , publicisque tabulis aliquid , ex quo intelligi possit , plus quidpiam eos præstitisse salvandarum Civitatum , vel levandæ cladis , calamitatisque publicæ caussa . Non est , non est , mihi credite , quidpiam
ma-

✿ XVII ✿

in majus, aut amplius de ullo Principum superiorum vel traditum verbo; vel litterarum mandatum monumentis.

Sed quid multis hæc persequor, quæ quamvis egregia sunt; non tanti esse tamen intelligo, ut cum iis, quæ postmodum ille gessit, conferri posse videantur. Audistis everfam ingenti terræmotu, ac voracibus flammis incensam Urbem; ejusque exitio afflictas, profligatas, prostratas fortunas Olisiponensium. Cognoscite nunc, quam Urbs ipsa commodior, ornatior, splendidior restituta JOSEPHI munificentia sit; quamque opes Civium, ejus auspicio, defensione, subsidiis, creverint. Rectâ primum ad normam producta longius; tum æquata, lapideque strata viarum planities; magnificentius, elegantiusque resecta Tempia; affabre privatorum ædes incredibili numero extructæ; multiplicata fora; plateæ, ambulationesque amœnis in locis constratæ; fontes, ac salientes egregie, splendideque ducti; curiæ longis, spatiosis, excelsis porticibus arcuati operis subnixæ; positi insignes triumphis arcus; ora maritima mira crepidine, nobilique lorica passim instructa; ædificia denique cetera, quæ ad ærarium, ad artificia ad arma opportuna essent, ita constituta sunt, ut qui Olisiponem, quæ antehac fuit, viderant, cum nova collatam vix quidquam fuisse confiteantur. Quid de opibus Olisiponensium loquar? Sublatis monopolis, quibus coëmendi, vendendique penes paucos, fraude, potestas erat; quibusque, his ditatis, Cives ceteri nihil fere facere lucri poterant; agrorum cultura, qua nihil in communi vita opportunius est, nihil uberius, nihil melius; opificiis; artibus denique omnibus in statum, conditionemque longe potiore redactis;

con-

✠ XVIII ✠

constructis navigiis fluviatilibus, magnisque marinis onerariis navibus; re nulla denique prætermiſſa, quæ ad locupletandos Cives pertineret, eo adducta ab Rege res eſt, ut miris acceſſionibus non duplicatæ tantum; ſed admirabilem etiam in modum fortunæ Civium auctæ, amplificatæque cernantur. Hæc non plus annis quindecim univerſa, proſpicientia, liberalitateque Regis parata, cœpta, perfectæ ſunt, quibus certe ipſe non ſuperavit modo Regum, qui ante ſe Regnum Luſitanix geſſerant, ſed æquavit etiam gloriam Orthodoxorum Cæſarum Romanorum. Quis enim Monasteria aut Alcobaſanum, aut Battaglienſe, aut Bethleemiticum, aut Manfrenſe, quibus fundatis Alpho-nuſus Primus, Johannes Primus, Emanuel, Johannes Quintus ſingularem ſibi laudem pepererunt? Quis illa, inquam, Monasteria, ut ut magnifica, cum iis tam magnis, tam præclaris, tam multis, uno tempore pro tranquillitate Civium, pro cultu Religionis, pro ſalute, pro felicitate tam provide, tam liberaliter, tam ornate, ſplendideque abſolutis operibus conferri ulla ratione poſſe arbitretur? Byzantium Conſtantineus Magnus inſtauravit, amplificavit, ornavit, appellarique propterea voluit Conſtantinopolis nomine. Sed non ea urbs omnis conciderat, neve tam erant afflicta fortunæ Byzantium. Muros ſolum oppidi, ædesque, etſi multas, non omnes tamen Septimii Severi Auguſti furor everterat. Contra Oliſipo motu vehementi terræ, magnoque incendio funditus deleta, exciſis opibus Civium, multo eſt perpaucis annis non amplior, atque ornatior modo reſtituta; ſed etiam copioſior. Et digniorem tamen quemquam fuiſſe eo genere, dicam, memoria ſempiterna hoc Rege, qui ſupergreſſus ſuo-

❖ XIX ❖

suorum Majorum gloriam, amore in Patriam, beneficentia, splendore cum celebritate certarit excellentium Imperatorum? Hæc rem gerendi tam prudens, tamque expedita ratio; hæc tot præclara in Cives amoris, liberalitatisque argumenta; hæc tanta cautio, ne quod in periculum pax, salus, felicitas publica veniret, eequem non moveant, non impellant, non cogant, ut nihil ei, secundum Deum, magis fuisse cordi, quam ut Populi ditioni, Imperioque subejcti suo quam beatissimi essent, & agnoscat, & fateatur?

Secundum Deum dico: nam, dum vixit, indicia præbuit, constantiæ, solidæquæ virtutis: hujusque causa cum jam prospiceret, imminere sibi supremum diem, serio, curaque religiosa sese ad exitum comparaverat. Quem enim fugiat, quantam ille pecuniæ vim, atque copiam, propitiationis ergo, iis erogari fecerit, qui aut vitam degerent in egestate, aut morbo in Nosocomiis conflictarentur? Testata præterea, nota, pervulgata sunt, quæ Ille moriens Filix commendavit, quam post se noverrat imperio esse potituram. Hanc Ille, ut obsequio, ac pietate majores coleret; ut propinquos concordia sibi majorem in modum conjungeret; utque amore omnes complecteretur, rogavit. Oh spectata virtute Regem! Oh immaturam, eoque nomine graviorem mortem, quæ Lusitanis Parentem Patriæ, nobis religione fratrem, Tibi, PIE PONTIFEX MAXIME, Ecclesiæque Catholicæ universæ Fidelissimum Filium sustulit. Quamquam vero dolendum est in tam gravi vulnere, ea tamen nos consolatio sustentabit, quod non modo spes sit eum in *Tabernacula Christi receptum non deposuisse, sed mutasse Regnum;*

gnum (1); verum etiam, quod Filiam MARIAM FRANCISCAM LUSITANORUM REGINAM FIDELISSIMAM effigiem oris, sermonis, animi sui, hæredem ut Imperii reliquerit, ita quoque virtutis, ac pietatis. In hac enim, quam tanta religione, tantoque in Patriam studio accessisse videmus ad gubernandam Rempublicam; in hac, inquam, viva, atque incolumi superstitem ille se denunciat; ac defensorum sacrorum, publicæque pacis, salutis, felicitatis adfertorem, & vindicem fore pollicetur.

Quid restet igitur, nisi ut contendendum nobis, agendumque obsecratione, operibus pietatis, sacrificiis sit, ut ei expiato, exutoque impedimentis expeditus in cælestem Hierusalem aditus pateat, ubi perpetua requie, luceque gaudeat sempiterna? Isto consilio, PIE PONTIFEX MAXIME, in hunc nos aptissimum ad petendum, & ad impetrandum evocasti locum: Id ille Tuis se precibus, qui mediatoris Dei, & hominum Christi Jesu vicem in terris sustines; id re divina, cujus faciundæ causa conventum huc est; id oblato Immaculati Agni pretioso sanguine, brevi se sperat consequuturum.

(1) Ambros. Orat. de Obitu Theod. Imp. n. 2.

IF SOCIAL
94-11005
X 111

THE CENTER
LIBRARY

LOUIS OF FLORENCE

